

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat de verkorte procedure betreft

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit besluit wijzigt het DBRC-procedurebesluit van 16 mei 2014 om expliciet te verduidelijken dat de verkorte procedure ook kan worden opgestart voor de accessoire schorsingsvordering afzonderlijk, ook al wordt die gezamenlijk met een vernietiging in een verzoekschrift gevorderd.

Bijlagen:

- Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering;
- Het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, nr. 68.225/3 van 23 november 2020.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Justitie en Handhaving

Beleidsdoelstelling: Het voorliggende besluit geeft uitvoering aan de volgende doelstelling in de beleidsnota Justitie en Handhaving 2019-2024:

“Burgers, bedrijven en overheden zijn meer dan ooit gebaat bij een transparante en laagdrempelige rechtsbescherming waarbij hun bestuurlijke geschillen efficiënt, binnen een redelijke termijn en op een kwalitatief hoogstaande wijze definitief worden beslecht (...). Een efficiënte en effectieve rechtsbescherming van (...) bestuurlijke geschillen (...) is van cruciaal belang voor een gunstig leef- en ondernemersklimaat in Vlaanderen en draagt bij tot het versneld en gemakkelijker kunnen realiseren van grote maatschappelijke investeringsprojecten. (...) Ik optimaliseer de huidige procedures bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges. Ik evalueer daartoe (...) het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse Bestuursrechtscolleges.”

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingsadvies van Raad van State, afdeling Wetgeving van 23 november 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In de beleidsnota Justitie en Handhaving 2019-2024 werd een efficiënte rechtsbescherming bij bestuurlijke geschillen vooropgesteld. De efficiënte geschillenbeslechting binnen een redelijke termijn kwam in de laatste maanden enigszins op de helling te staan, minstens voor wat betreft de toepassing van de verkorte procedures op sommige schorsingsvorderingen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Artikel 19 DBRC-decreet bevat de delegatiebepaling aan de Vlaamse regering om de regels vast te stellen voor de behandeling van verzoekschriften die in aanmerking komen voor een verkorte procedure.

Deze verkorte procedures hebben steeds een belangrijke rol gespeeld bij de doelstelling om geschillen “snel en definitief op te lossen”. Deze procedures werden in dat licht ook verder geoptimaliseerd met het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 april 2017 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat betreft de optimalisatie van de organisatie en de rechtspleging van de Vlaamse bestuursrechtscolleges. De Raad voor Vergunningsbetwistingen (hierna: RvVb) leek er in de afgelopen jaren dan ook van uit te gaan dat een verkorte procedure opgestart kan worden voor de accessoire schorsingsvordering afzonderlijk, ook al wordt die gezamenlijk met een vernietiging in een verzoekschrift gevorderd. Deze interpretatie lag in lijn met voormelde doelstelling van de Vlaamse Regering.

De Raad voor Vergunningsbetwistingen kan – in het geval de schorsingsvordering samen met de vernietiging in eenzelfde verzoekschrift wordt gevorderd – de schorsingsvordering volgens de Raad van State evenwel niet afzonderlijk behandelen via een verkort traject. Hiermee ging de Raad van State eerder uit van een contextuele interpretatie van het DBRC-decreet en DBRC-procedurebesluit. Dit was niet de bedoeling van de Vlaamse Regering, wat wordt verduidelijkt in artikel 59 van het DBRC-procedurebesluit.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

Heersende onduidelijkheid: toepassing van de verkorte procedures op accessoire vorderingen

Artikel 19 DBRC-decreet bevat zoals hoger vermeld een delegatiebepaling aan de Vlaamse regering om de regels vast te stellen voor de behandeling van verzoekschriften die in aanmerking komen voor een verkorte procedure. Het DBRC-procedurebesluit geeft daaraan uitvoering en vermeldt twee soorten verkorte procedures. Namelijk de vereenvoudigde procedure (artikel 59/1) en de korte debatten (artikel 59/2). Het hoort tot de vrijheid van de voorzitter van het College of de door hem aangewezen

bestuursrechter om ambtshalve te onderzoeken of het beroep volgens de vereenvoudigde procedure kan worden behandeld of alleen korte debatten vereist (artikel 59, §1).

De huidige formulering van het DBRC-procedurebesluit is niet eenduidig. Artikel 59, §1 heeft het over 'het beroep' dat kan worden behandeld via een verkorte procedure. Ook artikel 59/1 vermeldt 'het beroep' en artikel 59/2 spreekt dan weer over 'het beroep' en 'de zaak'.

Wat betekent dat nu wanneer de RvVb wordt gevat met een verzoekschrift waarin zowel een vernietiging als een schorsing bij hoogdringendheid wordt gevorderd? Kan de RvVb beide vorderingen opsplitsen en de verkorte procedure opstarten alleen voor de schorsingsvordering wanneer daartoe redenen bestaan, bijvoorbeeld omdat een dergelijke vordering doelloos is bij duidelijk gebrek aan hoogdringendheid of een gebrek aan uiteenzetting daarvan in het verzoekschrift, dan wel bij een niet-tijdige betaling van het rolrecht?

In zijn recent arrest nr. 247.221 van 5 maart 2020 oordeelde de Raad van State daarover als volgt:

“Uit het voorgaande volgt dat de term „beroep” in artikel 59/1 van het procedurebesluit DBRC verwijst naar het geheel van de vorderingen dat met één verzoekschrift wordt ingediend. Het bestreden arrest dat in de aanhef stelt dat de verzoekende partij “de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de [deputatie] van 24 januari 2019” vordert, besluit tot de kennelijke onontvankelijkheid van de vordering van de verzoekende partij tot schorsing van de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden vergunningsbeslissing. Het bestreden arrest dat voormeld besluit noodzakelijk steunt op het oordeel dat artikel 59/1 van het procedurebesluit DBRC “zowel op de vernietigingsberoepen als de daarmee samenhangende schorsingsvorderingen afzonderlijk” slaat, “zich niet [verzet] tegen de toepassing ervan uitsluitend op een schorsingsvordering als accessorium van de samenhangende vordering tot vernietiging” en “van toepassing [is] op alle vorderingen (beroepen) die bij de [RvVb] worden ingesteld”, beschouwt de van “het verzoek tot vernietiging” afgezonderde “vordering tot schorsing” als een “beroep” in artikel 59/1 van het procedurebesluit DBRC en schendt zodoende artikel 59/1 van het procedurebesluit DBRC.”

Het DBRC-procedurebesluit wordt door de Raad van State aldus zo gelezen dat een verkorte procedure enkel kan worden opgestart voor het geheel van de vorderingen in een verzoekschrift. De Raad voor Vergunningsbetwistingen zal in dat geval de schorsingsvordering die samen met de vernietiging in eenzelfde verzoekschrift wordt gevorderd volgens de Raad van State niet afzonderlijk kunnen behandelen via een verkort traject.

Verduidelijking van de verkorte procedures

Het is niet aangewezen om schorsingsvorderingen uit te sluiten van een verkorte behandeling, ook al worden ze ingediend gelijktijdig met een vordering tot vernietiging. De verkorte procedures niet toepassen op afzonderlijke schorsingsvorderingen zou de beoogde efficiëntie- en tijdsinstroom van deze procedures bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen ondergraven aangezien in dat geval voor een groot aantal dossiers de toepassing van een versnelde behandeling zelfs niet kan worden overwogen. De verkorte procedures kunnen een belangrijk instrument vormen om een efficiënte en snelle rechtsbedeling te waarborgen, ook bij het behandelen van een schorsingsberoep. Ze maken het mogelijk dat beroepen of vorderingen snel behandeld kunnen worden wanneer het doorlopen van de normale procedures overbodig zou zijn.

Het moet dan ook mogelijk zijn om de verkorte procedures toe te passen op de verschillende vorderingen afzonderlijk, ook al staan ze opgenomen in eenzelfde verzoekschrift, en niet zozeer op het geheel van het verzoekschrift zelf.

Het toepassen van de verkorte procedures vermijdt dat **een** schorsingsvordering toch het gehele vooronderzoek van de schorsingsprocedure moet doorlopen, met inbegrip van - bij wijze van voorbeeld - het opvragen en uitwisselen van de verschillende nota's en het identificeren en aanschrijven van de belanghebbende partijen, wanneer dat niet nodig zou zijn.

Op die manier zou de verkorte procedure kunnen leiden tot tijd- en efficiëntiewinsten in de rechtsbedeling van de RvVb enerzijds en snelle duidelijkheid en rechtszekerheid voor de procespartijen anderzijds. Het heeft bovendien als voordeel dat de vernietigingsprocedure sneller opnieuw wordt aangevat, indien de verkorte procedure steeds op een schorsingsberoep zou kunnen worden toegepast, en de hele zaak uiteindelijk een korter maar even kwaliteitsvol verloop kent.

De vaste praktijk van de RvVb leert bovendien dat de schorsingsvordering zich uitstekend leent voor een behandeling via een verkort traject.¹

Om verdere discussie te vermijden verduidelijkt het DBRC-procedurebesluit daarom nu uitdrukkelijk dat de verkorte procedures ook gelden voor de schorsingsvorderingen die gezamenlijk worden met de vernietigingsvordering.

Advies van de Raad van State

In het oorspronkelijk ontwerp was bepaald dat de verkorte procedure kan worden toegepast op een vernietigingsvordering en een schorsingsvordering gezamenlijk, of op een van deze vorderingen afzonderlijk. In het advies van de Raad van State werd opgeworpen dat de ontworpen bepaling enkel zinvol is als er sprake is van een vernietigingsvordering en een schorsingsvordering in één verzoekschrift. Er werd op gewezen dat de verkorte procedure thans reeds kan worden toegepast op verzoeken tot vernietiging en vorderingen tot schorsing. Volgens de Raad van State kan deze bepaling rechtsonzekerheid doen ontstaan omtrent de vraag of op de vorderingen die werden ingesteld voor de inwerkingtreding van dit besluit nog de verkorte procedure kan worden toegepast.

Om hieraan te verhelpen wordt de eerste zin van de voorgenomen bepaling weggelaten. Voor de duidelijkheid wordt ook de tweede zin aangepast opdat wordt bepaald dat wanneer een verzoekschrift een vordering tot schorsing en een vordering tot vernietiging bevat, de verkorte procedure worden toegepast op deze vorderingen gezamenlijk of op een van de vorderingen afzonderlijk.

UDN-procedure (artikel 64 t.e.m. 65/1)

Voor de volledigheid wordt meegegeven dat de hierboven weergegeven discussie niet rijst bij de schorsingsvorderingen bij uiterst dringende noodzakelijkheid, ingediend overeenkomstig artikel 40, §2 DBRC-decreet. Het DBRC-procedurebesluit bepaalt immers uitdrukkelijk dat de verkorte procedures niet van toepassing zijn op de deze procedures (zie artikel 64). Dat is logisch aangezien de schorsingsprocedures bij uiterst dringende noodzakelijkheid zich kenmerken door een zeer snelle en korte behandelingstermijn die de bestuursrechter zelf mede bepaalt. Voor de verkorte procedures gelden daarentegen vaste termijnen die langer duren zodat daar dus geen tijdswinst kan worden gerealiseerd.

Artikel 2.

---

¹ Zie o.m. RvVb 5 november 2019, nr. RvVb-S-1920-0218; RvVb 5 november 2019, nr. RvVb-S-1920-0216; RvVb 8 oktober 2019, nr. RvVb-S-1920-0127; RvVb 8 oktober 2019, nr. RvVb-S-1920-0129; RvVb 27 augustus 2019, nr. RvVb-S-1819-1334; RvVb 27 augustus 2019, nr. RvVb-S-1819-1333; RvVb 13 augustus 2019, nr. RvVb-S-1819-1286; RvVb 30 juli 2019, nr. RvVb-S-1819-1257; RvVb 11 juni 2019, nr. RvVb-S-1819-1078; RvVb 21 mei 2019, nr. RvVb-S-1819-0988; RvVb 16 april 2019, RvVb-S-1819-0851; RvVb 16 april 2019, nr. RvVb-S-1819-0848; RvVb 26 maart 2019, nr. RvVb-S-1819-0760; RvVb 12 maart 2019, nr. RvVb-S-1819-0696; RvVb 12 maart 2019, nr. RvVb-S-1819-0694.

Artikel 59, §1, van het DBRC-Procedurebesluit, zoals gewijzigd door dit besluit, wordt onmiddellijk van toepassing verklaard op vorderingen (vernietiging, gewone schorsing, gezamenlijk of afzonderlijk) die worden ingediend na de inwerkingtreding van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing is budgetneutraal.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 19 oktober 2020.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de gemeenten, de OCMW's, de intercommunales of de provincies voor wat betreft hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en schulden of de ontvangsten.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

1. De Vlaamse Regering beslist haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat de verkorte procedure betreft.
2. De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR